

Крижевська С. Г., Щабельський Ю. О. Особливості кольорового стану у морському пейзажі // Збереження і розвиток традицій пленеру: художня освіта і арт-туризм: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 січ.-2 лют. 2020 р., м. Одеса) / коорд. проекту Д. О. Величко; упорядн. А. І. Носенко; відп. секр. Д. О. Величко, А. І. Носенко; ДЗ «Південноукр. Нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського». – Одеса: Астропринт, 2020. – с. 39 – 40.

Ключові слова: марина, пленер, світло, повітря, живопис за враженням, кольоровий стан.

Анотація: розглянуто особливості втілення кольорового стану у морському пейзажі засобами живопису.

Крижевська Світлана Григорівна,

старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», член Національної спілки художників України,

Щабельський Юрій Олександрович,

здобувач вищої освіти ОС «магістр» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ КОЛЬОРОВОГО СТАНУ У МОРСЬКОМУ ПЕЙЗАЖІ

Ключові слова: марина, пленер, світло, повітря, живопис за враженням, кольоровий стан.

Морський пейзаж «марина» – жанр мистецтва, предметом зображення якого є море. Море здавна вабило до себе людей своїм безмежним простором, романтикою пригод, чарівними барвами ранкового і вечірнього неба, відбитого у водах, буянням і спокоєм вічно рухливої стихії. Твори митців з морською тематикою в усі часи мали велику популярність у поціновувачів мистецтва. Картини з морськими краєвидами є справжньою окрасою будь-якого приміщення.

Художників завжди вабила складність суто живописної задачі передачі вічного неспокою хвиль, розмаїття рефлексів на поверхні моря, глибина простору, мінливість тональних і кольорових відношень. Море різне у різні пори року, навіть протягом одного дня, в залежності від стану погоди, напрямку і сили вітру, від характеру хмарності. Це все значною мірою ускладнює роботу на натурі, але в той же час і є головними достоїнствами морського пейзажу.

Найдієвішим засобом живопису є колір, який викликає певні зорові враження. У буденному житті за кожним об'єктом у нашій свідомості закріплюється певний колір, який ми називаємо предметним або власним. Для моря таким кольором є синій, але він постійно зазнає різних впливів, під дією яких змінюється за відтінком, насиченістю, світлотністю, або за всіма трьома якостями одночасно. Суттєво впливає на кольоро-тональний стан моря явище повітряної перспективи, тобто зміна якостей кольору в залежності від глибини простору.

За багатовікову історію живопису було накопичено великий досвід створення морських пейзажів. Усі вони різні не тільки за сюжетами і мотивами, що відбивають смаки і потреби свого часу, а й за живописною технікою, за загальним колоритом. Різні художники одному і тому ж мотиву надають різне емоційне забарвлення. Створення пейзажу – не проста фіксація природного мотиву, а творче переосмислення, перетворення вражень через певний пластичний мотив у художній образ світу. У цьому виявляється індивідуальність митця, його особлива інтонаційна схвильованість або філософсько-піднесена стриманість, що є особливістю його світовідчуття. Власне враження від постійно мінливої стихії моря митець передає у вільному ритмі кольорів та фактури, у примхливій грі світла і тіней.

Життя вносить свої корективи у пошук нових виражальних можливостей живопису. Великим відкриттям імпресіоністів було привнесення у пейзаж ефекту рухливого, пружного повітря, яскравого сонця, кольорового розмаїття рефлексів. Головним стало не максимально точно

зображення натури, а передача враження від оточуючого світу, перемога емоційно-чуттєвого над раціональним, зміна живописної техніки і психологічного стану твору. Живопис заповнився багатоколірністю відбитків неба у воді, вібрацією пульсуючих вільних мазків чистої фарби. По суті морський пейзаж став живописною поемою про море і морську романтику, створену пензлем митця.